

Sygn. akt: III AUa 2364/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski (spr.)

SSA Beata Michalska

Protokolant: st.sekr.sądowy Kamila Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 19 sierpnia 2014 r. w Łodzi

sprawy **R. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o świadczenie przedemerytalne,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 18 września 2013 r., sygn. akt: VIII U 1207/13,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

III AUa 2364/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 marca 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił R. W. prawa do świadczenia przedemerytalnego, gdyż rozwiązanie stosunku pracy wnioskodawcy nastąpiło w związku ze zmianą sposobu wynagrodzenia, a nie z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie zakładu pracy.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej uchylenie i przyznanie świadczenia przedemerytalnego. Odwołujący wskazywał, że stosunek pracy z pracodawcą - Spółdzielnią Mieszkaniową (...) z siedzibą w P. został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Podał nadto, że posiada wymagane przez przepisy prawa okresy składkowe i nieskładkowe, ukończył 60 lat oraz pozostaje nadal zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 18 września 2013r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że R. W. ur. (...), w dniu 18 lutego 2013r. złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego.

Wnioskodawca pracował w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. w okresie od 2 marca 2009 r. do 30 czerwca 2012 r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku Prezesa Zarządu Spółdzielni. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę (art. 30 §1 pkt 2 kp w zw. z art. 42 § 3 kp).

Od dnia 2 lipca 2012r. R. W. został zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł.. Wnioskodawca nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bądź zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Okres 6 miesięcy pobierania zasiłku la bezrobotnych upłynął w dniu 9 stycznia 2013r.

Wnioskodawca udokumentował w sposób bezsporny 36 lat, 8 miesięcy i 6 dni okresów składkowych oraz 5 miesięcy i 4 dni okresów nieskładkowych.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy, powołując się na treść art. 2 ust. 1 pkt 2, art. 2 ust. 2 i art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) oraz art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2004r., Nr 99, poz. 1001 ze zm.) stwierdził, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Ubezpieczony spełnił przesłankę wieku oraz przesłankę posiadania ponad 35 okresów składkowych i nieskładkowych, jednakże nie spełnił on warunku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu w/w art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, albowiem z akt sprawy wynika, że wnioskodawca w okresie od 2 marca 2009r. do 30 czerwca 2012r. pracował w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w P. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony i stosunek pracy ustał na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu pracy w zw. z art. 42 § 3 Kodeksu pracy, tj. za wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę wskutek nie przyjęcia przez wnioskodawcę nowych warunków wynagrodzenia umowy o pracę, a zatem nie z przyczyn leżących po stronie pracodawcy. Przesłanki wskazane w poszczególnych punktach ust. 1 art. 2 ustawy muszą być spełnione łącznie, a brak spełnienia choćby jednej przesłanki skutkuje brakiem możliwości przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego. Skoro wnioskodawca nie spełnił przesłanek wskazanych w pkt 2 art. 2 ust. 1 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, to ustalanie czy spełnia pozostałe przesłanki z poszczególnych punktów jest bezprzedmiotowe. W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

W apelacji ubezpieczony, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżył w całości przedmiotowy wyrok, zarzucając naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) nieuzasadnione pominięcie i tym samym odmowę uznania mocy dowodowej dowodom przedłożonym przez wnioskodawcę, tj. uchwały Walnego Zgromadzenia Spółdzielni nr (...) z dnia 28.05.2012r., porządku posiedzenia Rady Nadzorczej Spółdzielni z dnia 4.06.2012r., uchwały Rady Nadzorczej Spółdzielni nr (...)/2012 z dnia 11.06.2012r. a także dokumentów złożonych do akt sprawy przy piśmie z dnia 03.09.2013r. oraz oparcie się przez Sąd I instancji jedynie na dokumencie prywatnym świadectwie pracy wystawionego przez Spółdzielnię Mieszkaniową (...) z/s w P. z dnia 30.06.2012r., wskutek czego Sąd I instancji nie rozważył całokształtu materiału dowodowego, czym naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów,

b) przez błędną, sprzeczną z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenę materiału dowodowego, polegającą na przyjęciu iż stosunek pracy pomiędzy R. W. a Spółdzielnią Mieszkaniową (...) z/s w P. ustał z przyczyn nie leżących po stronie pracodawcy, bowiem świadectwo pracy wskazuje na rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 30 § 1 pkt 2 kp w zw. z art. 42 § 3 kp, w sytuacji gdy świadectwo pracy jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 kpc i jest dowodem na okoliczność, że pracodawca złożył oświadczenie woli określonej treści i nie może przesądzać o tym, że stosunek pracy ustał z przyczyn nie leżących po stronie pracodawcy,

2. art. 5 kpc w zw. z art. 210 § 1, § 2, § 21 i § 3 kpc poprzez: a) przeprowadzenie rozprawy w sposób niewłaściwy, braku wskazania zakresu materiału dowodowego, który Sąd poddał ocenie na rozprawie, co doprowadziło do sytuacji, iż strony nie mogły skorzystać z prawa do rozstrzyśnięcia wyników postępowania dowodowego,

b)z brak udzielenia przez Sąd skarżącemu wskazówek co do czynności procesowych - co do możliwości popierania zgłoszonych wniosków, obowiązku wypowiedzenia się do co twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych oraz o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniedbań, jak również brak pouczenia o treści art. 162, 207, 217, 229 i 230 kpc, w tym pouczenia odnośnie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron dla wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy;

3. art. 5 kpc w zw. z art. 212 § 1 i § 2 kpc poprzez brak udzielania przez Sąd pouczeń stronie skarżącej, w tym brak pouczenia skarżącego o możliwości przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron, w sytuacji gdy stosownie do okoliczności zachodziła taka konieczność;

4. art. 328 § 2 kpc poprzez brak wyjaśnienia w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji podstaw dowodowych przyjętych do ustaleń faktycznych i nie omówienie dowodów, którym Sąd odmówił wiarygodności.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji; ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna i skutkuje uchyleniem zaskarżonego wyroku z powodu nie rozpoznania istoty sprawy.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do ustalenia i oceny, czy rozwiązanie stosunku pracy odwołującego się R. W. z pracodawcą – Spółdzielnią Mieszkaniową (...) w P. nastąpiło w związku ze zmianą sposobu wynagrodzenia, czy też z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie zakładu pracy. Tymczasem w kwestii tej Sąd Okręgowy nie poczynił de facto żadnych ustaleń. Sąd Okręgowy nie przeprowadził żadnego dowodu na okoliczność jaka była rzeczywista przyczyna rozwiązania z wnioskodawcą stosunku pracy a także przyczyna nieprzyjęcia przez wnioskodawcę wypowiedzenia zmieniającego, a już w odwołaniu wnioskodawca wskazywał, że sąd orzekający zobowiązany jest do badania okoliczności i zasadności wręczenia wypowiedzenia zmieniającego przy ocenie winy pracodawcy w rozwiązaniu stosunku pracy. Odwołujący wprawdzie nie zgłaszał w postępowaniu przed Sądem I instancji wniosków dowodowych ale sąd jest zobowiązany stosując prawo materialne do wyjaśnienia wszystkich niezbędnych okoliczności tak, aby prawidłowo ustalić stan faktyczny, by później móc zastosować odpowiednie normy prawa materialnego. Tego w postępowaniu przed Sądem Okręgowym zabrakło. W tej sytuacji, Sąd meriti oparł swoje orzeczenie na materiale dowodowym, który nie mógł stanowić wiarygodnej podstawy orzeczniczej, co w konsekwencji spowodowało nie rozpoznanie istoty sprawy i wymaga ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Wnioskodawca w ponownym postępowaniu przed Sądem I instancji będzie reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika dlatego też aktywność sądu będzie ograniczona, gdyż to pełnomocnik będzie zgłaszał stosowne wnioski dowodowe. Nie zmienia to jednak kierunku rozpoznania sprawy, który powinien zmierzać do ustalenia jaka była rzeczywista przyczyna rozwiązania stosunku pracy z wnioskodawcą, czy oświadczenie pracodawcy widniejące w świadectwie pracy z dnia 30 czerwca 2012r. o rozwiązaniu stosunku pracy w trybie art. 30 § 1 pkt 2 k.p. w zw. z art. 42 § 3 k.p. odpowiada prawdzie oraz dlaczego wnioskodawca nie przyjął wypowiedzenia zmieniającego, którego skutkiem było rozwiązanie umowy o pracę i czy to rozwiązanie w świetle art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252 ze zm.) jest rozwiązaniem umożliwiającym nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Sąd winien więc w toku ponownego rozpoznania sprawy przeprowadzić postępowanie dowodowe (także z uwzględnieniem dowodów osobowych) na powyższe okoliczności. Dopiero bowiem ocena, pozostających w dyspozycji

Sądu Okręgowego dowodów pozwoli na zajęcie stanowiska co do skuteczności ubiegania się przez wnioskodawcę o świadczenie przedemerytalne.

W tym stanie rzeczy, z omówionych powodów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego stosownie do art. 108 § 2 k.p.c.